

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

11. detsember 2025(*)

Eelotsusetaotlus – Määrus (EL) nr 528/2012 – Artikli 3 lõike 1 punkt a – Mõiste „biotsiid“ – Toote „eesmärgi“ puudutav tingimus – Äädikatooted, mis on ette nähtud kasutamiseks nii toiduainena kui ka toiduainete puhastus-/desinfektsioonivahendina („mitmeotstarbelised tooted“) – Määruse nr 528/2012 kohaldamisala – Artikli 2 lõiked 1 ja 2 – V lisa – Määrusega hõlmatud biotsiidide tooteliikide loetelu – Inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse

Kohtuasjas C-473/24,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) 27. juuni 2024. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 4. juulil 2024, menetluses

Speyer & Grund GmbH & Co. KG

versus

Werner & Mertz GmbH,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: S. Rodin koja presidendi ülesannetes, kohtunikud N. Piçarra ja N. Fenger (ettekandja),

kohtujurist: R. Norkus,

kohtusekretär: ametnik E. Sartori,

arvestades kirjalikku menetlust ja 22. mai 2025. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Speyer & Grund GmbH & Co. KG, esindajad: *Rechtsanwälte* C. Eggers ja C. Böhrer,
- Werner & Mertz GmbH, esindajad: *Rechtsanwälte* T. C. Körber ja V. Warnecke,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller ja R. Kanitz,
- Euroopa Komisjon, esindajad: T. S. Bohr, I. Galindo Martín ja R. Lindenthal,

olles 4. septembri 2025. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määruse (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT 2012, L 167, lk 1) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrusega (EL) nr 334/2014 (ELT 2014, L 103, lk 22) ja komisjoni 8. augusti 2019. aasta delegeeritud määrusega (EL) 2019/1819 (ELT 2019, L 279, lk 1)) (edaspidi „biotsiidimäärus“) artikli 2 lõiget 1 ja

lõike 2 esimese lõigu punkti e, artikli 3 lõike 1 punkti a esimest taanet ning V lisa; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1; edaspidi „CLP-määrus“), artikli 1 lõike 5 punkti e ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1, ja parandus ELT 2007, L 136, lk 3) (muudetud CLP-määrusega) (edaspidi „REACH-määrus“), artikli 2 lõike 6 punkti d.

- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille pooled on äriühing Speyer & Grund GmbH & Co. KG (edaspidi „Speyer & Grund“), mis tegeleb teatavate vee ning sidrunhappe ja/või äädikhappe segusid sisaldavate toodete turustamise ja reklaamiga, ja äriühing Werner & Mertz GmbH (edaspidi „Werner & Mertz“), mis tegeleb puhastusvahendite turustamisega, ning mille ese on teisena nimetatud äriühingu esitatud kõlvatu konkurentsi hagi.

Õiguslik raamistik

Biotsiidimäärus

- 3 Biotsiidimääruse nr 528/2012 põhjendustes 1, 3, 18 ja 19 on märgitud:

„(1) Biotsiidid on vajalikud inimeste ja loomade tervisele kahjulike ning looduslikke või toodetud materjale kahjustavate organismide tõrjeks. Biotsiidid võivad aga oma omaduste ja nendega seotud kasutusviiside tõttu ohustada inimesi, loomi ja keskkonda.

[...]

(3) Käesoleva määruse eesmärk on tõhustada biotsiidide vaba liikumist liidus, tagades samas inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme. [...] Käesoleva määruse sätted peaksid põhinema ettevaatusprintsibil, et toimeainete ja biotsiidide tootmine ning turul kättesaadavaks tegemine ei tooks kaasa kahjulikke mõjusid inimeste või loomade tervisele või vastuvõetamatut mõju keskkonnale. [...]

[...]

(18) Teatavaid määruses määratletud biotsiide ja töödeldud tooteid reguleeritakse ka teiste liidu õigusaktidega. Seetõttu on õiguskindluse tagamiseks vaja selget eristamist. Käesoleva määrusega hõlmatud tooteliigid ja iga liigi suunav kirjeldus tuleks esitada käesoleva määruse lisas.

(19) Selliste biotsiididega, mis on ette nähtud kasutamiseks ka muudel kui käesoleva määrusega reguleeritud viisidel (nt desinfitseerimisvahendid, mida kasutatakse pindade desinfitseerimiseks haiglates ja meditsiiniseadmetes), võivad kaasneda muud kui käesolevas määruses käsitletavat riskid. Seepärast peaksid kõnealused biotsiidid vastama lisaks käesolevas määruses sätestatud nõuetele ka [...] olulistele nõuetele.“

- 4 Biotsiidimääruse artikli 1 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist käsitlevate eeskirjade ühtlustamise abil, tagades samas inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme. Käesoleva määruse sätted põhinevad ettevaatusprintsibil, et tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse. Erilist tähelepanu pööratakse haavatavate elanikkonnarühmade kaitsele.“

- 5 Biotsiidimääruse artikli 2 „Reguleerimisala“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse biotsiidide ja töödeldud toodete suhtes. Käesoleva määrusega hõlmatud biotsiidiliikide loetelu ning kirjeldused on esitatud V lisas.

2. Kui käesoleva määruse või mõne muu liidu õigusakti mis tahes selgesõnalisest sättest ei tulene vastupidist, ei kohaldata käesolevat määrust biotsiidide või nendega töödeldud toodete suhtes, mis kuuluvad järgmiste õigusaktide reguleerimisalasse:

[...]

e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta [(ELT 2004, L 139, lk 1; ELT eriväljaanne 13/034, lk 319)] [...];

[...]

Olenemata esimesest alalõigust, kui biotsiid kuulub mõne eespool nimetatud õigusakti kohaldamisalasse ning seda kavatakse kasutada eesmärgil, mida kõnealustes õigusaktides ei ole reguleeritud, kohaldatakse käesolevat määrust ka selle biotsiidi suhtes, kui kõnealustes õigusaktides ei ole neid eesmärke käsitletud.“

6 Biotsiidimääruse artiklis 3 „Mõisted“ on sätestatud:

„1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „biotsiid“

- mis tahes aine või segu niisuguses vormis, nagu see tarnitakse kasutajale, ning mis sisaldab või tekitab üht või enamat toimeainet ja mille eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute;

[...]“.

7 Biotsiidimääruse V lisas „Biotsiidide tooteliigid ja nende kirjeldused vastavalt artikli 2 lõikele 1“ on sätestatud:

„Põhirühm 1: desinfektsioonivahendid

[...]

Tooteliik 4: toidu- ja söödaruumid

Tooted, mida kasutatakse inimeste ja loomade toiduainete või sööda (sealhulgas joogivee) tootmise, transpordi, ladustamise või tarbimisega seotud sisseseade, mahutite, söögitarvete, pindade või torustiku desinfitseerimiseks.

Tooted, mida kasutatakse lisamiseks materjalidele, mis võivad toiduga kokku puutuda.

Tooteliik 5: joogivesi

Nii inimeste kui ka loomade joogivee desinfitseerimiseks kasutatavad tooted.

[...]“.

REACH-määrus

8 REACH-määruse artikli 2 „Kohaldamine“ lõikes 6 on sätestatud:

„IV jaotise sätteid ei kohaldata järgmiste valmiskujul ja lõppkasutajale mõeldud segude suhtes:

[...]

- d) toidained [...] vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT 2002, L 31, lk 1; ELT eriväljaanne 15/06, lk 463)], sealhulgas kasutatuna
- i) lisaainetena toiduainetes [...];
- [...]“.

- 9 REACH-määruse IV jaotise „Teave tarneahelas“ artikli 31 „Ohutuskartidele esitatavad nõuded“ lõike 1 punktis a on ette nähtud, et aine või segu tarnija esitab aine või segu saajale II lisa kohaselt koostatud ohutuskardi, kui aine või segu vastab CLP-määruse kohaselt ohtlikuks klassifitseerimise kriteeriumidele.

CLP-määrus

- 10 CLP-määruse artikli 1 lõikes 5 on sätestatud:

„Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste valmiskujul ja lõppkasutajale mõeldud ainete ja segude suhtes:

[...]

- e) määruses [nr 178/2002] määratletud toit ja sööt, sealhulgas nende kasutamisel

- i) [...] toiduainetes kasutatavate lisaainetena;

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 11 Speyer & Grund turustab ja reklaamib kaubamärgi SURIG all tooteid, eeskätt toodet nimega SURIG Essigspray UNIVERSAL, mis koosneb veest ja äädikhapest (7,5%), ning toodet nimega SURIG Essigspray EXTRA, mis koosneb veest, äädikhapest (10%) ja sidrunhapest (1,5%).
- 12 Neid tooteid turustatakse läbipaistvates pihustuspudelites, mille esikülje etiketil on lisaks kaubamärgile ja vastavale tootenimele ka pilt töötlemata köögiviljadest ja läikivast köögivalamust ning ringikujuline vinjett sõnadega „Tõestatud kvaliteediga toiduaine“ ja „100% taimne“. Nende toodete tagaküljel on etiketil muu hulgas esitatud järgmine teave: „Praktiline pihustuspudel võimaldab salateid ning puu- ja köögivilju kergesti niisutada. [...] sobib kasutamiseks mitte ainult maitsevate salatikastmete, vaid ka muude roogade jaoks.“
- 13 Werner & Mertz, kes turustab puhastusvahendeid, leiab, et turustades ja reklaamides tooteid SURIG Essigspray UNIVERSAL ja SURIG Essigspray EXTRA kui toiduaineid, rikub Speyer & Grund ausa konkurentsi eeskirju koostoidu biotsiidimääruse, CLP-määruse ja REACH-määrusega, kuna ta ei järgi märgistamis- ja reklaaminõudeid ning võib lisaks tarbijat eksitada, kuna tegelikult on tegemist puhastusvahenditega.
- 14 Neil asjaoludel esitas Werner & Mertz Landgericht Frankfurt am Mainile (Frankfurdi esimese astme kohus, Saksamaa) sisuliselt nõude kohustada Speyer & Grundi lõpetama põhikohtuasjas kõne all olevate toodete turustamine ja/või reklaamimine.
- 15 Nimetatud kohus rahaldas selle nõude, leides, et need tooted kujutavad endast biotsiide.
- 16 Speyer & Grund esitas selle otsuse peale apellatsioonkaebuse Oberlandesgericht Frankfurt am Mainile (liidumaa kõrgeim üldkohus Maini-äärses Frankfurdis, Saksamaa). Nimetatud kohus leidis kõigepealt sisuliselt, et need tooted kujutavad endast biotsiide, kuivõrd nii pudeli kuju, mida avalikkus seostab üksnes puhastusvahenditega, kui ka põhikohtuasjas käsitletavate toodete etiketidel esitatud kujutised

osutavad sellele, ja et kahesuguse kasutusega toodete suhtes kehtivad biotsiidimäärusest, CLP-määrusest ja REACH-määrusest tulenevad kohustused, ning jättis seejärel kõnealuse otsuse muutmata.

17 Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus), kes lahendab Speyer & Grundi esitatud kassatsioonkaebust ja on eelotsusetaotluse esitanud kohus, on küsimus, kas sellised kahesuguse kasutusega tooted, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kuuluvad biotsiidimääruse, CLP-määruse ja REACH-määruse kohaldamisalasse.

18 Neil asjaoludel otsustas Bundesgerichtshof (kõrgeim üldkohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [biotsiidimääruse] artikli 3 lõike 1 punkti a esimest [taanet] tuleb tõlgendada nii, et kasutuseesmärk, mis on vajalik, et toodet saaks pidada biotsiidiks, peab olema toote ainus või peamine kasutuseesmärk, või piisab sellest, et toode on ette nähtud kasutamiseks – olgugi et teise võimalusena – ka biotsiidina?
2. Kas [biotsiidimääruse] artikli 2 lõike 1 teist lauset koostoimes V lisaga tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mis on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks, kuulub põhirühma 1 (desinfektsioonivahendid) tooteliigi 4 (toidu- ja söödaruumid) tootena selle määruse reguleerimisalasse?
3. Kas [biotsiidimääruse] artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkti e ja teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mis on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks/desinfitseerimiseks, kuulub üksnes [määruse nr 852/2004] reguleerimisalasse ja et eelkõige ei kuulu see [biotsiidimääruse] reguleerimisalasse selle määruse artikli 2 lõike 2 teise lõigu kohaselt välistamisest tehtava erandi alusel?
4. Kas toiduainete välistamist CLP-määruse kohaldamisalast [selle määruse] artikli 1 lõike 5 punkti e kohaselt tuleb tõlgendada nii, et toote suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks nii toiduainena vastavalt [määruse nr 178/2002] artiklile 2 kui ka biotsiidina vastavalt [biotsiidimääruse] artikli 2 lõikele 1 ja artikli 3 lõike 1 punkti a esimesele [taandele], tuleb [CLP-määrust] kohaldada hoolimata kõnealusest välistamisest ja – olukorrast sõltuvalt – tingimusel, et peamine toime on biotsiidne?
5. Kas toiduainete välistamist REACH-määruse kohaldamisalast [selle määruse] artikli 2 lõike 6 punkti d kohaselt – koostoimes IV jaotisega – tuleb tõlgendada nii, et IV jaotise kohaldamine neljandas küsimuses kirjeldatud toote suhtes ei ole kõnealusest välistamisest hoolimata välistatud, kui – olukorrast sõltuvalt – peamine toime on biotsiidne?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

19 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et selleks, et toode kuuluks selles sättes määratletud mõiste „biotsiid“ alla, peab toote ainus või peamine kasutusviis olema kasutamine biotsiidina või võib selline kasutusviis olla üksnes mõnd muud kasutusviisi täiendav.

20 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb nii liidu õiguse ühetaolise kohaldamise kui ka võrdsuse põhimõttega seotud nõuetest, et sellise liidu õigusnormi mõisteid, milles ei ole sõnaselgelt viidatud liikmesriikide õigusele õigusnormi tähenduse ning ulatuse kindlaksmääramiseks, tuleb tavaliselt kogu liidus tõlgendada autonoomselt ja ühetaoliselt ning sellise tõlgenduse andmisel tuleb arvesse võtta kõnealuse sätte konteksti ja asjaomase õigusakti eesmärki (4. oktoobri 2024. aasta kohtuotsus AFAĪA, C-228/23, EU:C:2024:829, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

21 Biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese taande kohaselt on „biotsiid“ „mis tahes aine või segu niisuguses vormis, nagu see tarnitakse kasutajale, ning mis sisaldab või tekitab üht või enamat toimeainet ja mille eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine,

nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute“.

- 22 Euroopa Kohus on juba varem leidnud, et selle sätte sõnastuse kohaselt tuleb toode kvalifitseerida „biotsiidiks“ selle sätte tähenduses, kui see vastab kolmele kumulatiivsele tingimusele. Esiteks peab see toode koosnema ühest või enamast toimeainest nii, et see kas sisaldab või tekitab neid aineid. Teiseks peab tootel olema teatav kasutusviis, nimelt kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine. Kolmandaks peab selle toote toimeviis olema „mis tahes muu [kui] puhtfüüsikali[ne] või -mehhaanili[ne] toiming“ (vt selle kohta 14. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Biofa, C-29/20, EU:C:2021:843, punktid 26 ja 28).
- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustes käsitletud teise tingimusega seoses ei nähtu biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese taande sõnastusest, et toote saab selle sätte tähenduses „biotsiidiks“ kvalifitseerida tingimusel, et selle ainus või valdav kasutusviis on kasutamine biotsiidina.
- 24 Selle sätte konteksti osas tuleb märkida, et biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu kohaselt ei kohaldata seda määrust – kui selles määruuses endas või muudes liidu õigusaktides ei ole sõnaselgelt ette nähtud teisiti – biotsiidide suhtes, mis kuuluvad teatavate selles artiklis loetletud õigusaktide, näiteks määruse (EÜ) nr 852/2004 kohaldamisalasse.
- 25 Samas on biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 teises lõigus kehtestatud sellest reeglist ette nähtud erand, mille kohaselt kohaldatakse esimeses lõigus sätestatust hoolimata nende biotsiidide suhtes, mis kuuluvad selle määruse artikli 2 lõike 2 esimeses lõigus loetletud õigusaktide kohaldamisalasse, kuid mille kasutusviisi ei ole neis aktides reguleeritud, biotsiidimäärust niivõrd, kui selline kasutusviis on neis õigusaktides reguleerimata.
- 26 Lisaks võivad biotsiidid, nagu on märgitud biotsiidimääruse põhjenduses 1, eelkõige nendega seotud kasutusviisi tõttu ohustada inimesi, loomi ja keskkonda. Sama määruse põhjenduses 19 on sõnaselgelt sätestatud, et „[s]elliste biotsiididega, mis on ette nähtud kasutamiseks ka muudel kui käesoleva määrusega reguleeritud viisidel (nt [...] meditsiiniseadmetes), võivad kaasneda muud kui käesolevas määruuses käsitletavat riskid [ja s]eepärast peaksid kõnealused biotsiidid vastama lisaks käesolevas määruuses sätestatud nõuetele ka [neid seadmeid käsitlevates õigusaktides] sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele“.
- 27 Sellest järeldub, et biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese taande kontekst on kinnitus selle kohta, et liidu seadusandja on arvestanud mitmeotstarbeliste toodete, sealhulgas biotsiididega, seadmata selle määruse kohaldamise tingimuseks, et asjaomase toote ainus kasutusviis peab olema kasutamine biotsiidina.
- 28 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 26 ja 27 sisuliselt märkis, ei saa nimelt toote kvalifitseerimine biotsiidiks biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese taande tähenduses olla kavandatud kasutusviisiga seotud tingimuse osas välistatud ainuüksi põhjusel, et tootel on mitu kasutusviisi.
- 29 Lisaks puuduvad biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 teises lõigus – arvestades selle määruse põhjendusi 3 ja 19 – täpsustused biotsiidi kasutamise laadi või intensiivsuse kohta, mis on kinnituseks järeldusele, et selle määruse kohaldamisalast ei saa olla välistatud toode, mille kasutusviis on kasutamine biotsiidina ja millel on täiendavaid omadusi.
- 30 Selle sätte tõlgendamine nii, et biotsiidina kvalifitseerimist tuleb mõista laias tähenduses selliselt, et kvalifitseerimise tingimus ei ole toote kavandatud kasutusviisina kasutamine üksnes või valdavalt biotsiidina, on kooskõlas biotsiidimääruse eesmärgiga, mis tuleneb selle määruse artikli 1 lõikest 1 koostoimes selle määruse põhjendusega 3 ja mis seisneb eelkõige inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme tagamises, arvestades, et selle määruse sätted põhinevad ettevaatuspõhimõttel.
- 31 Nimelt võimaldab kõiki biotsiidide kasutajaid, olenemata sellest, kas nad kasutavad toodet biotsiidina teise võimalusena või on biotsiidina kasutamine ainus või peamine kasutusviis, sama moodi kaitsta

biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese taande tõlgendamine nii, et kui konkreetse toote mis tahes kasutusviis on kasutamine – olgugi et teise võimalusena – biotsiidina, piisab sellest, et lugeda täidetuks käesoleva kohtuotsuse punktis 23 viidatud teine biotsiidile seatud kumulatiivne tingimus.

- 32 Eeltoodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimest taanet tuleb tõlgendada nii, et selleks, et toode kuuluks selles sättes määratletud mõiste „biotsiid“ alla, ei pea toote ainus või peamine kasutusviis olema kasutamine biotsiidina, nii et selline kasutusviis võib olla üksnes mõnd muud kasutusviisi täiendav.

Teine ja kolmas küsimus

- 33 Teise ja kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas biotsiidimääruse artikli 2 lõikeid 1 ja 2 koostoimes selle määruse V lisas ette nähtud põhirühma 1 tooteliigiga 4 tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mille ettenähtud kasutusviis on toiduainete puhastamine ja desinfitseerimine, kuulub selle määruse kohaldamisalasse.
- 34 Kõigepealt tuleb täpsustada, et nende küsimuste analüüs põhineb eelotsusetaotluses esitatud eeldusel, et põhikohtuasjas käsitletavad tooted on ette nähtud kahesuguseks kasutamiseks nii toiduainena kui ka toiduainete puhastus-/desinfektsioonivahendina.
- 35 Biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 kohaselt kohaldatakse seda määrust biotsiidide ja töödeldud toodete suhtes ning selle määrusega hõlmatud biotsiidiliikide loetelu ja nende kirjeldused on esitatud määruse V lisas.
- 36 Nagu on märgitud biotsiidimääruse põhjenduses 18, on teatavad biotsiidid reguleeritud ka muude liidu õigusaktidega, mistõttu on õiguskindluse tagamiseks vaja selget piiritlemist ja seega „selle määrusega hõlmatud tooteliikide loetelu“ koos „iga tooteliigi soovituslike kirjeldustega“, mis on esitatud kõnealuse määruse lisas.
- 37 Seega tuleneb biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 sõnastusest selle määruse põhjendust 18 arvestades, et selle määruse V lisaga hõlmatud toodete loetelu tuleb pidada ammendavaks. Nimelt käib selles põhjenduses kasutatud määrsõna „soovituslik“ ainult iga tooteliigi „kirjelduse“, mitte aga biotsiidide tooteliikide „loetelu“ kohta.
- 38 Sellest järeldub, et selleks, et konkreetne toode kuuluks biotsiidimääruse kohaldamisalasse, ei piisa pelgalt asjaolust, et toode vastab selle määruse artikli 3 lõikes 1 sätestatud biotsiidi määratlusele. Selline toode peab lisaks olema hõlmatud mõne biotsiidimääruse V lisas loetletud tooteliigiga.
- 39 Sellega seoses on tooteliigis 4, mis kuulub selle määruse V lisas esitatud põhirühma 1 (desinfektsioonivahendid), kirjeldatud tooteid, mida kasutatakse inimeste ja loomade toiduainete või sööda (sealhulgas joogivee) tootmise, transpordi, ladustamise või tarbimisega seotud sisseseade, mahutite, söögitarvete, pindade või torustiku desinfitseerimiseks, ning tooteid, mida kasutatakse toiduga kokkupuutuvatele materjalidele lisamiseks.
- 40 Biotsiidimääruse V lisas põhirühma 1 kuuluva tooteliigi 4 biotsiidide kirjeldusest nähtub, et sellega ei ole hõlmatud mitte toiduainete „pinnad“, vaid pinnad, millel toiduaineid käideldakse või millega need kokku puutuvad. Lisaks tuleb selle tooteliigiga hõlmatud „tooteid“ käsitada toodetena, mida kasutatakse erinevate toiduainete ja sööda suhtes võetavate meetmete raames kasutatavate seadmete ja pindade desinfitseerimiseks.
- 41 Seevastu ei saa tooteliiki 4 käsitada nii, et seal nimetatud kasutusviisid on seotud nende toiduainete desinfitseerimisega, mis hiljem alla neelatakse.
- 42 Kuigi on tõsi, et selle määruse V lisa põhirühma 1 kuuluva tooteliigiga 5 (joogivesi) on hõlmatud tooted, mida kasutatakse „nii inimeste kui ka loomade joogivee desinfitseerimiseks“, puudutab see ainult joogivett, mitte toitu. Kui liidu seadusandja kavatsus oleks tõepoolest olnud hõlmata ka selliseid toiduaineid, oleks neid – võttes arvesse nende toiduainete ohutuse tähtsust liidus – selles lisas sõnaselgelt mainitud.

- 43 Lisaks ei saa „joogivee“ mainimisele tuginedes järeldada, et liidu seadusandja kavatsus oli klassifitseerida biotsiidimääruse kohaldamisalasse kuuluvate biotsiidide hulka, mis on loetletud selle määruse V lisas, sellised tooted, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kuna – nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 37 – selle lisaga hõlmatud toodete loetelu on ammendav.
- 44 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et sellised tooted – nagu on kõne all põhikohtuasjas –, mille kasutusviis on kasutamine nii toiduainena kui ka toiduaine puhastus-/desinfektsioonivahendina, ei kuulu biotsiidimääruse kohaldamisalasse, mis on määratletud artikli 2 lõikes 1 koostoimes selle määruse V lisa põhirühma 1 tooteliigiga 4.
- 45 Asjaolu, et liidu seadusandja võttis biotsiidimäärusesse üle tooteliigi 4, mis varem sisaldus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivis 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist (EÜT 1998, L 123, lk 1; ELT eriväljaanne 03/23, lk 98/8), samas kui varasemat tooteliiki 20 – tooted, mida kasutatakse toiduainete ja sööda kaitsmiseks kahjulike organismide tõrje teel – ei ole sellesse määrusesse üle võetud, on kinnituseks järeldusele, et sellised tooted, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ei ole hõlmatud nimetatud määruse V lisas loetletud tooteliikidega.
- 46 Mis puudutab eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi seoses biotsiidimääruse kohaldatavusega selle artikli 2 lõike 2 teise lõigu alusel toodete suhtes, mille kasutusviis on kasutamine nii toiduainena kui ka toiduainete puhastus-/desinfektsioonivahendina, siis tuleb esiteks märkida, et kui biotsiidimääruse artikli 2 lõikes 1 on kindlaks määratud selle määruse kohaldamise tingimused, siis selle määruse artikli 2 lõike 2 esimese lõiguga on selle määruse kohaldamisalast välistatud biotsiidid, mis kuuluvad esimeses lõigus loetletud õigusaktide kohaldamisalasse. Täpsemalt on biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punktis e sätestatud, et kui ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, ei kohaldata seda määrust biotsiidide suhtes, mis kuuluvad muu hulgas määruse nr 852/2004 kohaldamisalasse.
- 47 Teiseks on biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 teises lõigus ette nähtud, et kui biotsiid kuulub mõne eespool nimetatud õigusakti kohaldamisalasse ning seda kavatakse kasutada eesmärgil, mida neis õigusaktides ei ole reguleeritud, kohaldatakse biotsiidimäärust ka selle biotsiidi suhtes, kui kõnealustes õigusaktides ei ole neid eesmärke käsitletud.
- 48 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 54 sisuliselt märkis, ei kuulu põhikohtuasjas kõne all olevad tooted, mille kasutusviis on kasutamine nii toiduainena kui ka toiduainete puhastus-/desinfektsioonivahendina, selle määruse kohaldamisalasse, kuna need tooted ei vasta biotsiidimääruse artikli 2 lõikes 1 määratletud kriteeriumidele, mistõttu ei ole vaja neid järgmiseks analüüsida selle artikli lõike 2 alusel.
- 49 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et biotsiidimääruse artikli 2 lõikeid 1 ja 2 koostoimes selle määruse V lisa põhirühma 1 tooteliigiga 4 tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mille ettenähtud kasutusviis on toiduainete puhastamine ja desinfitseerimine, ei kuulu selle määruse kohaldamisalasse.

Neljas ja viies küsimus

- 50 Teisele ja kolmandale küsimusele antud vastuseid arvestades ei ole neljandale ega viiendale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

- 51 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse sama kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määruse (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (muudetud Euroopa**

Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrusega (EL) nr 334/2014 ja komisjoni 8. augusti 2019. aasta delegeeritud määrusega (EL) 2019/1819), artikli 3 lõike 1 punkti a esimest taanet

tuleb tõlgendada nii, et

selleks, et toode kuuluks selles sättes määratletud mõiste „biotsiid“ alla, ei pea toote ainus või peamine kasutusviis olema kasutamine biotsiidina, nii et selline kasutusviis võib olla üksnes mõnd muud kasutusviisi täiendav.

- 2. Määruse nr 528/2012 (muudetud määrusega nr 334/2014 ja delegeeritud määrusega 2019/1819) artikli 2 lõikeid 1 ja 2 koostoimes selle määruse V lisa põhirühma 1 tooteliigiga 4**

tuleb tõlgendada nii, et

biotsiid, mille ettenähtud kasutusviis on toiduainete puhastamine ja desinfitseerimine, ei kuulu selle määruse kohaldamisalasse.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: saksa.